

## Секція 10. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

**Р.М. Бугріменко**, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

**О. Зонвіре**, асп. (*ХДУХТ, Харків*)

### ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКУ В УКРАЇНІ

Найважливішим атрибутом ринкової системи господарювання є ринок. Його часто визначають як сферу обміну, у якій здійснюються угоди купівлі і продажу товарів і послуг. Також можна виділити ще одне розуміння ринку – як форми організації і функціонування економічних зв'язків господарюючих суб'єктів, що ґрунтуються на принципах вільної купівлі-продажу, і як суспільної форми функціонування економіки, за якої забезпечується взаємодія виробництва і споживання, прямий і зворотній вплив на виробництва і споживання.

Інфраструктура – комплекс ринкових інститутів, що забезпечують взаємозв'язок основних макроекономічних потоків. У широкому змісті до ринкової інфраструктури відносять усю систему інститутів усіх локальних ринків. У більш вузькому змісті мають на увазі матеріальні об'єкти інфраструктури.

Проблема інфраструктури – одна з центральних у державній політиці розвитку малого підприємництва. Розвиток підприємництва неможливий без ринкової інфраструктури, тому ця проблема є однією з найбільш актуальних. Для рішення цієї проблеми потрібно застосовувати конкретні заходи, тобто вести розумну політику розвитку, розробляти відповідну правову базу.

Що стосується норм освіти, то законодавче забезпечення переходу до ринку в Україні характеризується вкрай низькою ефективністю, нестійкістю і частими переглядами «правил гри». Стан ментальної складової також поки не вселяє оптимізму, тому що рівень економічного мислення і сприйняття ринкових механізмів більшістю населення України дуже далекий від того, що потрібно для включення соціальної енергії мас і спрямування її в русло напруженого пошуку найкращого прикладання своїх здібностей.

З огляду на досвід закордонних країн по використанню державних і ринкових регуляторів у керуванні розвитком ринкової інфраструктури, насамперед банківських і фінансових структур, в Україні необхідно навчитися уміло використовувати державні і ринкові механізми в практиці господарювання в їхньому

оптимальному сполученні. З цього можна зробити висновок, що тільки підвищена увага до кожної зі складових ринкової інфраструктури може забезпечити реалізацію ринкових механізмів у всій економіці. У той час варто пам'ятати, що формування кожної зі складових ринкової інфраструктури є необхідним, але недостатньою умовою виконання властивих їй функцій. Не менш важливе забезпечення їхньої гармонійної взаємодії. А воно, у свою чергу, можливо тільки за умови сполученого розвитку сполученого розвитку всіх її складових. Не можна, наприклад, вважати, що створивши весь набір необхідних інститутів у необхідній кількості, ми зможемо успішно перейти до ринку, не змінивши, наприклад, законодавчу базу і не забезпечивши переходу до нового економічного мислення. Так, в останні роки практично у всіх посаду тоталітарних країнах прокотилася хвиля скандалів, пов'язаних з обманом вкладників усілякими фінансовими структурами. Це аж ніяк не випадково. Об'єктивними передумовами виникнення подібних ситуацій стало те, що нові фінансові інститути з'явилися і стали розвиватися без необхідного рівня юридичного забезпечення, тобто без належної нормативної бази, а свідомість населення були не підготовлено до умов ринкових ризиків. Досвід Албанії, де саме ці процеси стали каталізатором соціального вибуху, що прийняв трагічної форми, наочно свідчить про те, що запізнювання з формуванням адекватної ринкової інфраструктури чревате непередбаченими наслідками.

Наслідки, пов'язані з дією відзначених тенденцій, неоднозначні і мають різний ступінь інтенсивності свого впливу на економічні процеси. Розуміння цих процесів, включення відповідних категорій мислення є необхідними передумовами рішення практичних задач розвитку ринкової інфраструктури.

Важливу роль у розвитку можуть виконати інвестиції в інфраструктуру, що може означати початок пожвавлення економічного циклу. Також у пріоритеті ринкова інфраструктура повинна спиратися на правову базу, що повинна бути створена урядом, з огляду на досвід інших країн.

Водночас нерозробленість проблеми ринкової інфраструктури в економічній науці України створює чималих труднощів і для господарської практики, оскільки вона дотепер позбавлена системи обґрунтованих рекомендацій зі створення адекватної умовам України інфраструктури, що враховує як світовий досвід, так і наші особливості. Тому уряд повинний найближчим часом розглянути це питання.

У цілому, існує безліч проблем у розвитку інфраструктури ринку, які можна вирішити тільки при правильній економічній діяльності.